
ORIMATTILA

METSOLAN OSAYLEISKAAVAN MUUTOS

ALOITUSVAIHEEN VIRANOMAISNEUVOTTELU (AKL 66 §, MRA 18 §)

MUISTIO

PAIKKA

TEAMS

pe 14.11.2025

KLO

9-11

Läsnä

Suvi Lehtoranta, Orimattilan kaupunki
Kirsi Liukkonen-Hämäläinen, Orimattilan kaupunki
Timo Tarkkala, Orimattilan kaupunki
Topias Rantanen, Uudenmaan ELY-keskus, liikenne
Maria Reiman, Hämeen ELY-keskus, luonnonsuojelu
Hannu Niukkanen, Hämeen ELY-keskus
Niina Ahlfors, Päijät-Hämeen liitto
Kaisa Torri, Päijät-Hämeen liitto
Sini Utriainen, Hollolan kunta
Raila Viljamaa, Päijät-Hämeen pelastuslaitos
Satu Taivaskallio, Lahden museot (Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo)
Anssi Malinen, Lahden museot (Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo)
Kimmo Kyllönen, Lahden museot (Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo)
Timo Rysä, Sweco Finland Oy, kaavan laatija
Jussi-Pekka Manner, Sweco Finland Oy, selvitykset

ASIALISTA**1. Järjestäytyminen ja esittäytymiset**

- Timo Rysä avasi kokouksen ja toimi puheenjohtajana ja sihteerinä.
- Nimenhuuto ja läsnäolevien toteaminen.

2. Kaavahankkeen lähtökohdat

- Hanketoimijan edustaja Marko Lehenberg taustoitti hankkeen yleisiä lähtökohtia, tavoitteita yms. ennen virallisen kokouksen aloittamista.
- Timo Rysä totesi, että hankkeen lähtökohtia tarkastellaan yksityiskohtaisemmalla tasolla osallistumis- ja arviointisuunnitelman läpikäynnin yhteydessä (kohta 3), joten tämä kohta todettiin loppuunkäsitellyksi.

3. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman läpikäynti

- Timo Rysä esitteli osallistumis- ja arviointisuunnitelman, jonka on toimitettu kutsun yhteydessä.
- Kaava-alue sijoittuu Orimattilan Pennalan alueelle, Orimattilan ja Lahden kaupunkien keskustojen väliselle alueelle, seututien länsipuolella. Kaava-alue

1 (10)

rajautuu Pohjoisessa Porvoonjokeen, koillisessa seututiehen ja etelässä vireillä olevien osayleis- ja asemaakaavahankkeiden kaava-alueisiin. Pennalan alue on kehittymässä alueella voimassa ja vireillä olevien kaavojen tavoitteiden mukaisesti tehokkaaseen maankäyttöön perustuvaksi alueeksi.

- OAS:n keskeisten lakisääteisten tavoitteiden kertaaminen.
- Valorem Energies Finland Oy:n tekemä kaavoitusaloite, sekä Orimattilan kaupungin tekemä käynnistämispäätös (KH 13.10.2025 § 372).
- Hanketoimijan tavoitteena on pinta-alaltaan noin 56 ha:n aurinkovoima-alueen ja tarvittavien rakenteiden ja teknisten järjestelmien sijoittuminen noin 100 ha:n laajuiselle kaava-alueelle.
- Kaupungin tavoitteet liittyvät mm. yritysmyönteisyyden edistämiseen, mihin liittyviä tavoitteita hankkeen on todettu edistävän kaavahankkeen käynnistämispäätöksen yhteydessä käsitellyn yritysvaikutusten arvioinnin perusteella.
- Kaavan laatijan tavoitteena on laatia osayleiskaava, joka luo käynnissä olevan lainsäädäntöuudistuksen mahdollistaessa joko suoraan tai lainsäädäntöuudistuksen viivästyessä välillisesti riittävän maankäytöllisen ohjausvaikutuksen ko. hankkeen sijoittumisedellytysten varmistamiseksi ja luvittamiseksi.
- Kaava-alueeseen liittyviä seikkoja:
 - Alue on ollut pääasiallisesti maatalous- ja viljelykäytössä. Koillisalle sijoittuu muutamia metsätalouksikäytössä olleita kiinteistöjä, joihin on kohdistettu viime vuosina kuitenkin merkittäviä metsänhoidollisia toimenpiteitä.
 - Kaava-alueelle sijoittuu Metsolan tilakeskus. Kaava-alueen läheisyyteen sijoittuu useampia vanhoja tilakeskuksia.
 - Orimattilan ja Hollolan kuntaraja seuraa Porvoonjoen uomaa.
 - Alue viettää loivasti pohjoiseen kohti jokiuomaa. Kaava-alueella ei ole merkittävää puustoa.
 - Maakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen (Porvoonjoen kulttuurimaisema) aluerajaus ulottuu vähäisiltä osin kaava-alueen koillisosalle, joen eteläpuolelle.
 - Kaava-alue ei sijoitu pohjavesialueelle tai pohjavesialueiden lähelle.
 - Kaava-alueelle ei sijoitu entuudestaan tiedossa olevia muinaisjäännösrekisterin arkeologisia kohteita, eikä muita maiseman tai rakennetun kulttuuriympäristön arvoja.
 - Kaavahanke kytkeytyy muiden energiahankkeiden tapaan valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa tunnistettuihin teemoihin, käynnissä olevaan energiamurrokseen, ilmastomuutoksen ennaltaehkäisyyn, hajautettuun energiantuotantoon ja energiaomavaraisuuteen.
 - Kaava-alue sijoittuu Lahden kaupunkiseudun ylikunnallisessa suunnittelussa (MAL, kaupunkiseutusunnitelma) tunnistetun ja määritellyn elinkeinoelämän kehittämisvyöhykkeen välittömään läheisyyteen.

- Maakuntakaavassa ei ole osoitettu kaava-alueelle mitään olennaisia muuttuvan maankäytön kaavamerkintöjä tai -määräyksiä. Kaava-alueen pohjoisosalle ja -puolelle sijoittuu maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita koskeva kaavamerkintä. Kaava-alueen itäosa sijoittuu suuronnettomuusvaaran aiheuttavan kohteen konsultointivyohteykselle, minkä perusteella hankkeen yhteydessä on tarkoituksenmukaista pyytää pelastusviranomaisen lisäksi myös TUKES:n lausunto, vaikkei aurinkoenergianhanke sinällään olekaan ko. kohteen riskeille altis toiminto.
- Kaava-alueen itä- ja eteläpuolelle sijoittuu maakuntakaavassa huomioituja johtolinjoja, sekä LM-merkinnällä maakuntakaavassa osoitettu maaliikenteen alue.
- Maakuntakaava 2060:n valmistelu on vireillä. Kaavaluonnoksessa on huomioitu Pennalan alueen teollisten toimintojen kehittyminen kaava-alueen eteläreunalta etelään. Muina uusina olennaisina kaavamerkintöinä ovat Pennalan alueelle sijoittuvaa kokoojakatua koskevat, vireillä olevassa asemakaavassakin huomioitu merkintä, sekä Metsolan alueelta Minkkiön suuntaan osoitettu yhteystarvemerkit.
- Yleiskaavatasolla tarkasteltuna kaava-alue sijoittuu MT- ja M-alueille, jotka edustavat vastaavatyypisillä alueilla tyypillisesti käytettyjä kaavamerkintöjä. Kaava-alueen kaakkoispuolella on voimassa Pennalan teollisuusalueen osayleiskaava, johon liittyvä osayleiskaavan muutos on vireillä. Osayleiskaavan muutoksella laajennetaan alueelle sijoittuvia teollisuusalueita, sekä liikenneverkkoa. Osayleiskaavatasolla on huomioitu kaava-alueen eteläpuolelle sijoittuva kaakkois-luoteissuuntainen ekologinen yhteys.
- Pennalan etelä- ja kaakkoispuolella, hieman etäämpänä on vireillä valmisteluvaiheessa oleva, vahvasti aurinkoenergiatuotantoon painottuva Pennala-Virenojan osayleiskaava, jonka kaavamerkinnot ja -määräykset muodostavat nyt laadittavan osayleiskaavan kannalta olennaisen tuoreen referenssihankkeen.
- Kaava-alue on asemakaavoittamatonta aluetta, joka rajoittuu Pennalan alueelle laadittujen asemakaavojen kaava-alueisiin. Pennalan alueen vireillä olevassa asemakaavassa on huomioitu yleiskaavatasolla osoitettu ekologinen yhteys, sekä kehittyvät liikennejärjestelyt.
- Orimattilan rakennusjärjestys on hyväksytty 12.05.2025.
- Kaava-alueen kiinteistöt ovat yksityisessä omistuksessa.
- Osallisuuteen on merkitty tyypilliset tahot.
- Osallistamisen ja vuorovaikutuksen menetelmät noudattavat tyypillisiä, keskeisiltä osin lakisääteisiä velvoitteita, hyvää suunnittelukäytäntöä ja vaihteistusta.
- Tavoiteaikataulu: Aloitustaihe 09-12/2025, valmistelu- ja ehdotustaiheet vuoden 2026 aikana, hyväksymistaihe 2027 alkuvuoden aikana.

- Hanketyyppikohtaiset keskeiset ennakoitavat vaikutukset ovat hyvin tiedossa. Vaikutustenarvioinnissa tukeudutaan hankkeen yhteydessä ja aiemmin laadittaviin ja laadittuihin selvityksiin, joista osa on jo valmistunut.
- Kaavahankkeen kannalta keskeiset yhteystiedot.

4. Jatkosuunnittelussa huomioitavat näkökulmat (viranomaisten puheenvuorot)

Suvi Lehtoranta, Orimattilan kaupunki

- OAS:aan tulee vielä muutamia tarkistuksia mm. kaavahankkeen läpivientivaiheiden kuvauksiin liittyen.
- Pennalan teollisuusalueen osayleiskaavan kuvaus on seututielle johtavan, poistuvan katuyhteyden osalta virheellinen. Osayleiskaavalla ei poisteta katua ja vaan suora läpiajoyhteys seututielle. Uusi katuyhteys seututielle on käännetty pohjoiseen ja yhteys tulee säilymään. Kyse on mm. pelastustoimen tarpeiden kannalta erittäin olennainen katuyhteys, jotta alueelle on tavanomaiseen tapaan yhteys vähintään kahdesta eri suunnasta.

Kirsi Liukkonen-Hämäläinen, Orimattilan kaupunki

- Jokimäen puolella, Postin vieressä on vireillä yhdistelmäluupahakemus louhintaa, murskausta yms. koskien. Toinen uusi luvitusvaiheessa oleva toiminto koskee uutta betoniasemaa. Toiminnot tuottavat melua, tärinää, pölyä ja muuta ympäristöhäiriötä. Alueelta muodostuvat hulevedet on alkuvaiheessa tarkoitus johtaa kahta luontaista reittiä pitkin pois alueelta, mutta myöhemmin Pönön tilan kautta.
- Aurinkovoima-alueen rajoittaminen suoraan Porvoonjokeen ei virkistyskäytön ja riskienhallinnan näkökulmista hyvä asia. Rantavyöhykettä tulisi voida jatkossa hyödyntää vesialueen hoitoon (mm. hapetus, vedenlaadun seuranta, mahdollisiin vesiensuojellisiin torjuntatehtäviin varautuminen) ja virkistyskäyttöön liittyen. Kaava-alueen jatkosuunnittelussa tulee huomioida olennaisena seikkana hulevesisuunnittelu.
- Ilmasto-ohjelmassa suhtaudutaan kriittisesti metsäalan supistamiseen.
- Riistakäytävien huomioiminen on niin ikään yhtenä teemana esillä suunnitteluhankkeissa.
- Mikäli alueelle sijoittuu raskaita rakenteita, tulee rakenteiden mahdolliset vaikutukset muulle rakentamiselle huomioida suunnittelun yhteydessä.
- Timo Rysä: Edellä viitatu näkökulmat on tunnistettu aurinkoenergiahankeille tyypillisinä, hankkeen jatkosuunnittelussa huomioitavina näkökulmina, joita huomioivat aluevaraustarpeet ja suunnitteluratkaisut eivät hyvin suunniteltuina ole toisiaan poissulkevia vaan toisiinsa kytkeytyviä.

Hannu Niukkanen, Hämeen ELY-keskus

- Orimattilan kaupungille kiitokset siitä, että hanketta suunnittelu perustuu kaavoitukseen, mikä on myös hallinto-oikeuksien linjausten mukainen menettelytapa teollisen mittakaavan aurinkoenergiainhankkeissa.
- Hyvä tiedostaa, ettei nykyisen AKL:n 44 § sovellu sellaisenaan käytettäväksi luvitusperusteena. Käynnissä oleva lainsäädäntöuudistus on tavoitteena läpiviedä mahdollisimman pian, mutta aika näyttää millä aikataululla uudistus etenee ja miten muotoiltuna lakiluonnos tulee ulos. Näin ollen tätäkään kaavaa ei kannata viedä ehdotuksena nähtäville ennen uuden lain voimaantuloa siirtymäsäännösten vuoksi.
- Pennalan teollisuusalueen läpi kulkeva kaakkois- luoteissuuntainen ekologinen yhteys tulee huomioida tässäkin hankkeessa.
- Selvityksiin tulisi lisätä kaava-alueetta laajempaa aluetta koskeva valumavesienhallintaselvitys, joka huomioi myös kaava-alueetta ympäröiviltä alueilta tulevat vedet. Selvityksessä tulisi huomioida sammutusvedet yhteistyössä pelastuslaitoksen edustajien kanssa.
- Porvoonjoki on tulvaherkkä, mikä tulee huomioida kaava-alueen jatkosuunnittelussa työmaa-aikaisten hulevesien hallinnan tarpeiden ohella. Maaperän olosuhteet ja esim. mahdollinen salaojitus voivat nopeuttaa ja kasvattaa hulevesivirtaamia, mihin liittyvät vaikutukset ovat hallittavissa hulevesisuunnittelun keinoin.
- Maisemaselvityksessä tulee huomioida kaava-alueelle ja sen ympäristöön sijoittuva asutus (mm. Metsola ja kaava-alueen eteläpuolelle sijoittuva kohde). Haitallisia vaikutuksia tulee tarvittavilta osin pyrkiä lieventämään.
- Mikäli asuntojen läheisyyteen ollaan sijoittamassa sähkötekniisiä laitteita (esim. inverttereitä), tulee niistä aiheutuva melu arvioida vaikutustenarvioinnin yhteydessä sanallisesti (ei erillistä meluselvitystä).

Maria Reiman, Hämeen ELY-keskus, luonnonsuojelu

- Hankkeen yhteydessä on suunniteltu laadittavan kattavat luontoselvitykset, mikä on hyvä asia. Viereisten hankkeiden yhteydessä on niin ikään laadittu selvityksiä, jotka kattavat osittain myös nyt laadittavan kaavan kaava-alueen metsiä lukuun ottamatta pientä pohjoisinta nurkkaa. Selvityksiä kannattaa hyödyntää mm. viitasammakoille potentiaalisiksi todettuja alueita ja lepakoiden päiväpiiloiksi tunnistettuja alueita aika lähellä kaava-alueetta.
- Ellei jonkin direktiivilajien osalta laadita erillisselvitystä, tulee alueen soveltuvuutta arvioida kuitenkin ko. lajin esiintymispotentiaalin osalta.
- Hankkeen yhteydessä tulee huomioida alueelle sijoittuva ekologinen yhteys ja hankkeiden yhteisvaikutus. Alueella on tunnistettu maakunnallisia ja alueellisia ekologisia yhteyksiä mm. datakeskuksen selvityksen yhteydessä tunnistettiin mm. koillis-lounaissuuntainen ja itä-länsisuuntainen, seututien ylittävä viheryhteys, josta puuttui maininta osallistumis- ja arvioituisuunnitelmasta. Yhteyksien jatkuvuus yhdessä muiden ympäröivien hankkeiden kanssa olisi

tärkeää. Ekologinen verkosto alueella on jo entuudestaan paikoin rikkonainen ja edellyttää kaavamääräyksiä säilyäkseen.

Topias Rantanen, Uudenmaan ELY-keskus, liikenne

- Liikenteellisesti kiinnostaa eniten kaava-alueen itäisin osa seututien 167 ja johtokäytävän välinen alue. Mikäli ko. osa-alueelle suunnitellaan jotain, tulee mahdolliset häikäisyvaikutuksen seututien suuntaan selvittää. Tärkeää on, että kaikki aurinkovoimatuotannon alueen rakenteet (mm. aidat) sijoittuvat maantien suoja-alueen ulkopuolelle eli vähintään 20 m tien keskilinjasta.
- Alueen liikennöinti esitettyyn tapaan nykyisten liittymien ja Rautamäentien ja Metsolantien kautta kaava-alueen eteläpuolelta, uuden kokoojakadun kautta.
- Seututiellä 167 on kaava-alueen kohdalla pitkä hirvivaara-alue. Mikäli hankkeen yhteydessä tunnistetaan vaikutuksia riistaeläinten kulkuun, niin hankkeen yhteisvaikutukset yhdessä muiden kaavahankkeiden kanssa tulisi selvittää ja huomioida liikenneturvallisuuteen liittyvät näkökohdat. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa oli hyvin huomioitu ja tunnistettu muut hankkeet.
- Timo Rysä: Kiitos palautteesta ja hyvistä huomioista, jotka huomioidaan jatkosuunnittelussa.

Niina Ahlfors, Päijät-Hämeen liitto

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on hyvin laadittu ja kattava. Siinä on huomioitu mm. kaupunkiseutusuunnitelmat ja maakuntakaavat hyvin kuvattavissa- ja vireillä olevien maakuntakaavojen osalta.
- Juuri tarkastellulle alueelle ja sen läheisyyteen on osoitettu maakuntakaavaluonnoksessa tehostuvaa ja laajenevaa maankäyttöä molemmin puolin Porvoonjokea, sekä Orimattilan että Hollolan puolella kuntarajaa. Palautteiden perusteella alueen tulevaa maankäyttöä halutaan tarkastella vieläkin tehokkaamman maankäytön pohjalta maakuntakaavan ehdotusvaiheeseen siirryttäessä. Maankäytön tehostumisen Porvoonjoen virkistysarvojen, ekologisten arvojen ja kaava-alueen pohjoispuolisen maisema-alueen merkitys tulee korostumaan entisestään.

Kaisa Torri, Päijät-Hämeen liitto

- Jokivarren ekologisen vyöhykettä on kommentoitu jo aiemmissa kommentteissa. Jokivarsi on osoitettu uudessa kaavaluonnoksessa sini-viheryhteytenä esille ja aiemmin esille nousseen rantavyöhykkeen merkitys ja säilyminen tulisi huomioida alueen jatkosuunnittelussa. Seudulla on vireillä melontareittien kunnostushanke, joka sijoittuu osittain myös Porvoonjoen alueelle, sekä EU-rahoitteinen vesistöjen kunnostushanke (tavoitteena mm. veden laadun parantaminen), joka kattaa mm. Porvoonjoen, jotka voisi nostaa esille myös

kaava-aineistossa. Joki on talviaikaan mm. retkiluistelijoiden aktiivisessa käytössä. Hyvä, että alueella tehdään lumijälkilaskentaa, koska jokipenkoilla voi talviaikaan tehdä runsaasti nisäkähavaintoja. Rautamäentien eteläpuolelle sijoittuu talviaikaan auki oleva virtapaikka, josta on tehty mm. saukkohavaintoja.

- Timo Rysä: Kiitos hyvistä nostoista, jotka syventävät kaava-alueeseen ja sen ympäristöön liittyvää kollektiivisesti hyödynnettävää tietoa.

Sini Utriainen, Hollolan kunta

- Hollolan kunta suhtautuu myönteisesti Orimattilan kunnan hankkeisiin.
- Hollolan kunta toivoo, että kaavaratkaisussa huomioidaan maakuntakaava 2060:n luonnoksessa osoitettu, Pennalasta luoteeseen, VT4:lle, Miekkiöön johtava yhteystarvemerkinä ja yhteyden myöhempi toteutettavuus. Yhteys on tulevaisuuden yritysalueen toteutettavuuden kannalta erityisen tärkeä asia.
- Hankkeessa tulee huomioida Porvoonjoen veden laatuun kohdistuvat vaikutukset ja varata lausunnon antamismahdollisuus Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien ja ilmansuojeluyhdistykselle.
- Timo Rysä: Kiitos hyvistä nostoista.

Raila Viljamaa, Päijät-Hämeen pelastuslaitos

- Kuten OAS:n esittelyssä kaavan laatija esitti, tulee TUKES:lta pyytää lausunto kaavahankkeen konsultointivoyhdyksen perusteella.
- Valtakunnallinen aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuusohje, jossa on oma lukunsa erillisiä voimalakenttiä koskien. Ohjeessa mainittujen näkökulmien huomioimista tarkastellaan Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen toimesta. Mm. kohteen saavutettavuus kahdesta eri suunnasta ja sammutusveden saatavuus ovat todella tärkeitä seikkoja, samoin kuin sammutusjätevesien hallinta. Aurinkoenergia-alueiden laajuudesta johtuen pelastuslaitoksen kanssa olisi hyvä keskustella mm. alueen sisäisen tieverkon toteuttamistavasta. Pelastusreittien suunnittelu yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa on erityisen tärkeää, mikäli alueelle ollaan sijoittamassa sähkön varastointiin liittyviä järjestelmiä. Pelastusreitit tulee jo esisuunnitteluvaiheesta lähtien suunnitella siten, että sähkövarastoille johtaa raskaalla kalustolla liikennöivät pelastusreitit.
- Pelastuslaitoksen vahva suositus on, että alue aidataan ilkeivallan ja turvallisuusnäkökohtien vuoksi. Pelastuslaitos toivoo, että muut viranomaiset kannoittuvat aitaamisveloitteeseen liittyen selkeästi omissa lausunnoissaan, mikäli sille vaan lainsäädännölliset perusteet ovat.
- Timo Rysä: Kiitos hyvistä nostoista. Vaihtoehtoisten pelastusreittien huomioiminen suunnittelussa on tärkeä osa kaikkien teollisuusalueiden suunnittelua. Aurinkoenergian tuotantoalueet yleensä pyritään aitaamaan jo hanketoimijan intresseistä em. syiden vuoksi.

- Hannu Niukkanen, Hämeen ELY-keskus: Aurinkoenergian tuotantoalueet ovat tyypillisesti hyvin laajoja yhtenäisiä alueita, jolloin mahdollisen aitaamisen yhteydessä tulee huomioida ekologiset yhteydet ja jättää aitaamatta mm. eläinten liikkumisen kannalta tärkeät kulkuyhteydet. Aidat eivät yleensä ole maisemallisessa mielessä yleensä kaunistuksia, mihin liittyen tulee miettiä mahdollisia maisemoinnillisia suojaistutuksia.
- Timo Rysä: Hyviä nostoja edelleen ja samojen teemojen ympärillä keskustelua käydään.
- Aluskasvillisuuden tulisi olla sellainen, ettei se ole paloa levittävää. Pelastustoimien kannalta pahin skenaario on maastopalon leviäminen alueen ulkopuolelta aurinkoenergian tuotantoalueelle, jolloin sammutustoimet ovat pitkäkestoiset. Aluskasvillisuuden luonteeseen ja ylläpitoon liittyviä näkökulmia tulisi tarkastella hankkeen yhteydessä.

Satu Taivaskallio, Lahden museot (Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo)

- Kiitos hyvästä esittelystä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa oli hyvin kuvattu ja löydetty kulttuuriympäristön maakunnalliset ja paikallisia arvoja, joihin museolla ei ole lisättävää. Museo antaa OAS:sta lausunnon.
- Timo Rysä: Kiitos palautteesta ja kommentteista.

Anssi Malinen, Lahden museot (Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo)

- Kaava-alueella ei ole entuudestaan tiedossa oleva tunnettuja muinaisjäänköksiä. Inventoinnit ovat suhteellisen vanhoja, joten täydennysinventoinnille on tarve, koska Porvoonjokilaakson alueella sijaitsee paljon erityisesti kivikautisia asuinpaikkoja.
- Peltoalueita ei voi inventoida silloin, kun alueella on viljelyä. Inventoinnin ajoitus on tärkeää. Museolta saa inventointiohjeet ja ohjausta.
- Timo Rysä: Kiitos nostoista. Kirjataan arkeologiseen inventointiin liittyvä täydennysinventointitarve.

Timo Rysä, Sweco

- Viranomaisten puheenvuorojen perusteella osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa oli varsin hyvin tunnistettu ja huomioitu kaava-alueen ja sen lähiympäristön kannalta keskeiset, jatkosuunnittelussa huomioitavat näkökulmat:
 - Porvoonjokivarren näkökulmat
 - vesistöintressit osana laajempaa pien- ja virtavesien suojeluun liittyvää julkista keskustelua ja toimia
 - hulevesien hallinnan merkitys vesialueeseen rajoittuvalla peltoalueella
 - ekologisten yhteyksien ja vesiensuojeluintressien huomioiminen ja tukeminen kaava-alueelle osoitettavia suunnitteluratkaisuja apuna käyttäen. Asiaan liittyy osaltaan myös maisemanhallinnalliset näkökulmat pohjoiseen ja seututien suuntaan.
 - Aurinkopaneelien heijastusvaikutukset ja vaikutuksiin liittyvä huoli todennäköisesti ylikorostuu. Huoli toimii kuitenkin hyvänä ansalankana suunnittelijoille ja edistää tarvittavan lisätiedon hankkimista vaikutustenarvioinnin tueksi.
 - Orimattilan kaupungin puheenvuorossa esille nostetut liikenneyhteyksien kuvauksiin liittyvät näkökulmat huomioidaan OAS:n jatkovalmistelussa.
 - Kaava-alueella muodostuvien hulevesien hallintaan liittyvien tarkastelujen yhteydessä tarkastellaan ja huomioidaan tarvittavilta osin myös kaava-alueen ulkopuolella muodostuvien hulevesien virtaussuunnat ja johtaminen. Jatkosuunnittelussa tarkastellaan em. näkökulmien yhteensovittamistarpeita ja suunnitteluratkaisuja.
 - Arkeologinen täydennysinventointi on ainoa selkeä lisäselvitystarve osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitettyjen, hankkeen yhteydessä laadittavaksi todettujen selvitysten lisäksi. Swecolla on neljä omaa arkeologia ja tiivis yhteistyöverkosto myös ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa, joten selvitys saadaan kyllä helposti ja asiantuntevasti laadittua.
- Oliko muita rekisteröimättömiä näkökulmia:
 - Kaisa Torri, Päijät-Hämeen liitto: Maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden tietoja on täydennetty maakuntakaavan laadinnan yhteydessä. Maakuntakaavan selvitys löytyy maakuntakaavan kotisivuilta osayleiskaavan tarkemman maisemaselvityksen tausta-aineistoksi.

5. Muut asiat

- Jussi-Pekka Manner kertoi lyhyesti kaavahankkeeseen liittyen laadittujen ja laadittavien selvitysten valmistelutilanteesta:
 - Kaikki luontoselvitykset ja maisemaselvitys on jo tehty.
 - Suurin osa kaava-alueesta on peltoaluetta. Suurin osa erityisemmistä kasvillisuuteen ja luontotyypeihin liittyvistä havainnoista sijoittuu kaava-alueen koillisosalle.
 - Liito-oravaselvityksessä ei havaittu jälkiä liito-oravista, eikä alueelle sijoitu potentiaalisia elinympäristöjä.

- Saukkoselvityksen perusteella kaava-alueelta ei tehty havaintoja saukoista, eikä kaava-alueelle sijoitu saukkojen kannalta erityisen potentiaalista ympäristöä. Porvoonjoki ja Renkojoki kuuluvat saukon elinpiiriin aiemmin tehtyjen selvitysten yhteydessä, mikä tulee huomioida Porvoonjoen ranta-alueiden maankäytön suunnittelussa.
 - Viitasammakoista ei myöskään tehty havaintoja. Yhdeltä sähkönsiirron vaihtoehtoiselta, jatkosuunnittelusta poisjääneeltä reitiltä tehtiin lampareelta kutuhavainto, mihin liittyvää lajia ei voitu todentaa. Hankkeella ei ole vaikutuksia ko. lampareeseen. Viime kevät oli yleisesti ottaen haastava viitasammakon selvittelyn osalta.
 - Linnustoselvitysten perusteella kaava-alueella on suhteellisen monipuolinen, mutta tavanomainen lajisto.
 - Kaava-alueelle ei sijoitu lainsäädännön perusteella suojeltuja lepakoiden kannalta erityisen tärkeitä alueita, mutta selvityksen yhteydessä rajattiin yksi ns. kakkosluokan kohde (ravinnonhankinta-alue), joka suositellaan huomioitavaksi jatkosuunnittelussa.
 - Lumijälkilaskennan perusteella alueelle sijoittuu tärkeä ekologinen yhteys, jolta on tehty 11 lajin jälkihavainnot, jotka viittaavat tavanomaiseen talousmetsien lajistoon. Direktiivilajeista tai suurpedoista ei ole tehty havaintoja. Alueen luonteen vuoksi on epätodennäköistä, että alueella sijaitisi suurpetojen lisääntymis- tai levähdyspaikkoja.
 - Raportissa ei ole viittauksia siihen, että kaava-alueelta olisi tehty kirjoverkkoperhosten ravintokasvina käyttämään kangasmaitikkaan liittyviä havaintoja, minkä perusteella kaava-alue ei vaikuta kirjoverkkoperhosen kannalta potentiaaliselta elinympäristöltä. Potentiaalia tarkastellaan vielä erikseen.
- Timo Rysä:
 - Kiitos selvitystilanteen hyvästä ja selkeästä esittelystä.
 - Onko muita huomioita?
 - Maria Reiman, Hämeen ELY-keskus, luonnonsuojelu:
 - Kiitos selvitysten esittelystä. Saukkoihin liittyen hyvä huomata, että saukko kyllä käyttää aluetta, vaikkei sitä kaava-alueella havaittu. Asian tulee huomioida mm. vesiensuojelurakenteita käyttäen ja ruoppauksia välttämällä.

6. Kokouksen päättäminen

- Timo Rysä kiitti läsnäolijoita hyvästä kokouksesta ja päätti kokouksen.

Timo Rysä
suunnittelupäällikkö
Sweco Finland Oy
Tampere